

staviti, nego da besedo lata, muža, Sumpf, palus, česki: latovisko, so nam še ohranila imena vesi: Latkova, v prebolski fari (Pragwald) kraj Savine, ktera je res vsa mužnata, zato jo je celó nemška kancelija prav naravno prestavila v „Lackendorf“.

Dalje nahajamo: Latinje, Latinja ves, latinji vrh, latinji potok v ilniški fari (v starih listinah: Ylenswalde, pozneje Iwenswald, sedaj Eibiswald, Ilnik, Ivnik, kjer je res ilovnat svet; nemška kancelija je prestavila to v Latein: Lateindorf, Lateinberg, Lateinbach. Tudi tukaj je svet latovat, mužnat, ilovat. Celó v gornjem Štirskem, in sicer v judenburškem okrožji imamo kraj Latin, in v njegovi okolici nahajamo Lausling = Lužlinje, dalje: Trieben, Fröschnitz itd.; to so sama slovenska imena.

Latov, Latob je toraj „Deus palustris“, Bog podzemeljskega mužnatega svetá, zato je poljskega Latona*) stari letopisec primeril Plutonu. Pri vseh indoevropskih narodih najdemo prikazen, da so si kraj pogubljenja mislili v mužnatem svetu, na to nas opominja indijski patala, grški Kocythos in Štyse, in celó biblijski „profundus lacus“.

Gori omenjeni sekovski spomenik ima tudi napis: Jarmogio.

Doslé smo poznali le en spomenik temu božanstvu posvečen, in sicer v Ptuji, kjer je vzdian v iztočno steno turna velike cerkve. Tudi ime tega božanstva sem razložil v gori omenjenem časopisu, in rekel, da Jarmog pomenja: animosus, austerus, procax, vehementis, iratus Dominus. Priimek: jar, ljut itd. ima staroindijski gromski bog Indra, in staronordiški Thôr, gotovo ga je imel tudi slovanski Perun — Perkun, in historična imena: Jaroš, Jarota, Jarun, Jarunja, Jarim, Jariš, Jaroslav, Jaromir, Jarognjev so izprva gotovo bili priimki boga Perkuna.

Beseda mog se je rabila v staroslovenščini tudi v pomenu: dominus in potens, zato najdeš: „Bog mog sja rečeti, ježe jest' mošt' (moč).“ Kakor se Indra veli Maghavan = mogoten, tako je brez dvombe imel Perkun priimek: Mog, Mogotin, Mogut, Moguš, Mogimar, in ta historična imena izvirajo iz češčenja Perunovega. Tudi Noričani so dobavljali enaka imena, kar pričujejo: Mogius, Magierus,**) Magimar, Mogimar, Mogursus na noriških rimskih kamenih. Slednje ime, ki se najde v dativu: Mogurso, je zarad sufiksa znamenito, ker nominativ se je glasil: Mogur's, primeri litevsko: Perkons za prvotno: Perkonas ali Perkonis.

Kakor še imamo na Štirskem: Jaroslavce, tako tudi kraje: Mogautz = Mogavec na nemškem Štirskem blizu Herbersdorfa, Maggau = Magova blizu Wolfsberga, Mogojnec = Mogovnice blizu gornjega Grada. Imé Magoj še so imeli gozdniški (Gösting) vitezi v srednjem veku, gotovo so bili slovenskega rodu.

(Dalje prihodnjič.)

*) Pri severnih Slovanih in sicer pri Rusih so navadna imena: Latič, Latimir, Latin itd. „Praetorium Latovicorum“ iščejo nekteri pri Višnjagori, drugi pri Žužemberku, nekteri zopet pri Trebnem. Po Ant. Itiner. je bilo XVI. M. P. kakošnih 10 ur od Emone. Pis.

**) Važen je sufiks ir v imenu: Magir, primeri: pastir, imena: Košir, Palir, Stožir, Hudir itd. Imeni: Magimar in Magir se berete na celjskih kamenih zraven pol latinskega pol slovenskega. Auctomar, ženskega imena: Kurita in možkega: Ataevosti (genet.) to je: Atevort = Atevert ali pa: Atevrat, primeri ime Vratislav. Pis.

Novemu letu 1870.

Zagasil te dni je uražji berač,
Ki bival poprej je prevzet en bahač;
Oholo po mestih, deželah je vladal,
Vreme diktiral, bremena nakladal;
Veliko je snedel, veliko brbral,
Poslednjič pa lačen svoj tek dokončal.

Tristo pet in šestdeset dni je bil kralj,
Po novi je šegi bil zlo „liberal“,
To je, imel prosto je svojo postavo:
Nektere je s srečo zasipal čez glavo,
Nekterim pa figo je vedno molil,
Jih stiskal ter zadnji jim vinar izvil.

Kesáje prot koncu res lil je solzé,
Od tod zdaj mokrota in silne vodé;
Se kisal je menda le stara neteka,
Ker videl je, da mu že ura poteka;
Nas stiskal, pritiskal bi dalje bil rad,
Pa zdaj ga spodrinil naslednik je mlad.

Pozdravljen kralj mladi! — res majčkin si še,
Pa mnogo od tebe le nadjamo se;
Napake očetove, da boš popravil,
Vsekane rane po njem nam ozdravil;
Nam življeje polajšal, odvzel nam dolgá,
In luknje zamašil, ki nimajo dna.

Zaupanje naše zdaj dobro imaš,
Glej, v nadah da naših nas ne goljufaš,
In da te kak veter čez noč ne obrne,
Ker ni je pošasti bolj grde in črne,
Kot ljut je odpadnik, nezvest renegat,
Če tudi od glave do nog bi bil zlat.

Prinesi v deželo nam sreče kaj več,
In vražje draživce odpravi nam preč;
Pravičen deželam enako vsem bodi,
Potem zadovoljni vsi bodo narodi,
Nehala bo vojska, sovražni prepír,
Povsod zadovoljnost bo, sreča in mir!

Mnogovrstne novice.

* O beračih in beračunstvu v doljni Avstriji je prišla nedavno od šolskega svetovalca Beckerja knjižica na svetlo, ki iz 40 krajev te dežele popisuje beračunstvo tako-le: 1) na vsak dan se more 12 beračev šteti, ki pridejo v eno hišo, 2) da večidel beraško mavho nosijo okoli možki in sicer taki, ki bi še lahko delali, 3) da je vsak dan več beračev. Pisatelj te knjižice šteje krajcarje, ki jih — brez Dunaja — v doljni Avstriji poberó berači leto in dan, na 1 milijon in 780.000 gold. — Prav bi bilo, da bi se v vsaki deželi seštel denar, ki se razdeli med berače, med katerimi je veliko število le potepuhov, ki niso miloščine vredni.

* Namesti sedanjih cekinov (zlatov) se bodo po načrtu nove postave kovali cekini po 8 gold. in cekini po 4 gold. — Kovali se bodo že, — da bi le tudi kedaj spodrinili papirnate bankovce!

* Železnicam našega cesarstva je zaukazano, da vsak vozovlak (Zug), ki se pelje na istem tiru za drugim, mora najmanj 1000 sežnjev zadej biti; dozdej je bilo pripuščeno, da je vozovlak za vozovlakom bil le 500 sežnjev. Po tem novem ukazu mora tedaj vsak vozovlak najmanj 10 minut na postajo (stacija) priti, predno se drug pripelje za njim; če pa za vozom z ljudmi ali blagom pride brzovlak (Eilzug), morajo uni najmanj 15 minut pred tem na postajo priti.